

AKTIVITA

ČTYŘI OBDOBÍ

Anotace

Čím je způsobeno pravidelné střídání čtyř ročních období? Žáci porovnávají proměny teplot, množství srážek a výskytu různých druhů organismů na jednoduchém modelu. Zamýšlí se také nad tím, jaký vliv má střídání ročních dob na dnešního člověka.

Zařazení do RVP:

vzdělávací oblast Člověk a příroda

Zeměpis – Země jako vesmírné těleso, střídání ročních období

Přírodopis – přizpůsobení rostlin podmínkám prostředí

Cílová skupina: 6.-7. třída ZŠ

Počet žáků: 9-15

Cíle:

- Žáci odvodí a popíší změny probíhající během roku při střídání ročních období

Doba trvání: 40 minut

Pomůcky: kruh se čtyřmi obdobími, 4 kartičky s výškou Slunce nad obzorem, klimadiagram a nápisy charakterizující roční období, pracovní list, obrázky a popisy 12 organismů, fotografie ze tří míst se střídáním ročních období

Klíčová slova: střídání ročních období, výška Slunce nad obzorem, fenofáze organismů, měsíce

Popis:

Žáci se podívají do kukátek umístěných na stanovišti. Uvidí v nich proměny zahrady v průběhu roku.

Učitel žákům položí otázku: Co se vlastně v průběhu roku mění?

Žáci zřejmě uvedou více věcí. Učitel zopakuje jejich názory, ale nekomentuje. Pak žáky rozdělí do třech skupin a každé dá k dispozici fotografie míst focených v průběhu roku. Každá skupina také dostane pracovní list. Pokusí se na základě fotografií vypsát změny, k nimž v průběhu roku dochází. Probíhají tyto změny také ve městech? A co v nákupních střediscích? Setkali jste se někdy s výrazem hypermarketové počasí?

Pak rozdává mezi žáky 12 kartiček s popisem životních projevů různých organismů.

Nechá je vybrat z pracovního listu název popisovaného organismu. Potom k němu žáci vyberou i obrázek.

Nyní si žáci upřesní, jak odhadli změny v průběhu roku. Zapiší je do pracovního listu.

Učitel spolu s žáky sestaví dřevěný kruh s vyznačenými sezónními projevy na zemi.

Připojí také výšku Slunce nad obzorem v jednotlivých obdobích. Učitel uvede, že právě výška slunce nad obzorem má zásadní vliv na další charakteristiky – množství přicházejícího tepla a tedy teplotu, délku dne a noci i množství srážek.

Do kruhu pak učitel doplní charakteristiky týkající se výšky slunce nad obzorem. Každá skupina pak dostane balíček týkající se dalších charakteristik: srážek, teplot a délky dne. Umístí je do ročního kruhu a vysvětlí.

Na závěr doplní vybrané charakteristiky do pracovního listu. Rychlejší skupiny mohou doplnit ještě popis jednotlivých měsíců.

Poznámky: Závěrečnou část je možné provést ve škole.

Přílohy: pracovní list, infolist pro učitele, pomůcky k tisku

06

A

01